

OScienia

Nowodworski
Chmielewski
Dmitruk

Molenda
Natkaniec
Rozpondek
Syty

BWA Jelenia Góra 22.04 - 21.05.2016

DOFINANSOWANE PRZEZ
MIASTO JELENIA GÓRA

Długa 1, 58-500, 75 7526669, bwa@jeleniagora.pl
Wystawę zrealizowano dzięki pomocy finansowej Miasta Jelenia Góra

Ignacy Nowodworski, Strzyżulica powierzy, 2016, instalacja

GRUPA OŚCIEŃIA

Grupę artystyczną „Ościenia” tworzą artyści połączeni pasją i potrzebą uprawiania sztuki, wspólnotą pokoleniową oraz miejscem zamieszkania, jakim jest Opolszczyzna. Tomasz Chmielewski, Marian Molenda, Krzysztof Rozpondek, Edward Syty i Zbigniew Natkaniec poznali się na przełomie lat 80. i 90., Później dołączył do nich Jerzy Dmitruk. Tradycją Grupy jest zapraszanie do swych działań młodych, tym razem artyści wystawiają wraz Ignacym Nowodworskim – rzeźbiarzem zestawiającym figurę ludzką z fantastycznymi i symbolicznymi formami.

Podczas jeleniogórskiej wystawy zaprezentowane zostały: malarstwo, grafika, ceramika, rzeźba oraz instalacje. Sztuka ascetyczna, ekspresyjna i abstrakcyjna. Siedmiu artystów, siedem różnych postaw, siedem skrajnie różnych sposobów postrzegania świata. Cały wachlarz interesujących tematów: kobieta, miłość, cierpienie, wiara i niewiara, harmonijna jedność natury.

Twórczość członków Grupy Ościenia, to prezentacja dróg *ku autorskiej, w pełni zindywidualizowanej postawie wobec rzeczywistości, sensów i bezsensów otaczającego świata, semantyki i ikonografii, narracji i negacji* (Małgorzata Radziejcz). Jest to jeszcze jedna wielogłosowa próba opisanego rzeczywistości. Zdaje się, że artyści manifestują swoje artystyczne niepokoje w myśl idei syntezy i korespondencji sztuk, rozumianych jako *wspólnoty mimo różnorodności tworzywa*.

Tworzymy się tu: farba, pigment i natura: kamień, sznur, metal, glina – niewyglądzone, przywołujące na myśl materię pierwotną. Raz stanowią one samodzielne symboliczne, ascetyczne byty (K. Rozpondek, M. Molenda), innym razem zestawione zostają z przedmiotami gotowymi, np. zdegradowanymi elementami cywilizacji, tworząc rozbudowane struktury (Z. Natkaniec), czy pozostają artystycznymi eksperymentami, rozpoczynając dialog z percepcją, przyzwyczajeniami, historią, tradycją, zaprzeczając przyjętym regułom, zmieniając charakter materiału (T. Chmielewski, I. Nowodworski). Kontrapunktem dla niemal monochromatycznych, statycznych form rzeźbiarskich jest pełne kolorów i ekspresji malarstwo J. Dmitruka i nieco bardziej stonowane obrazy E. Sytego. Są to wypowiedzi od abstrakcyjnych mariaży z ilustracją i grafiką po impresjonistyczne doświadczenia świetlne; nawiązania do malarstwa tradycyjnego, jak i eksperymentowanie z tworzywem i formą.

Estetyka sztuki Grupy Ościenia to z jednej strony surowość formy, potrzeba znalezienia piękna w „neurodzności” materiału, to dążenia do wyrażenia prawdy; z drugiej – to fantastyczność barw, chęć odrealnienia rzeczywistości. Artyści zwracają uwagę widza zarówno na odmienność dziedziny, jak i zapraszają do poszukiwania elementów wspólnych między figurami, układami przestrzennymi a dwuwymiarowymi kompozycjami malarskimi. Podobieństw artyści dopatrują się w rozwiązaniach formalnych: możliwości budowania napięć i wydobyciu kontrastów. O różnorodności świadczą wybór materiału i poruszana tematyka. Prace artystów stanowią komentarz do aktualnych bolączek ludzkości. Poruszają również zagadnienia uniwersalne, boskie. Skrajności te uzupełniają się i budują wspólną odpowiedź na nadzwyczajność świata.

Dążenie do osiągnięcia doskonałości wydaje się być najważniejszym zadaniem. Dlatego tak wiele miejsca artyści poświęcają problemom formalnym: kompozycji, fakturze, zestawieniom różnych materiałów. Badawcze podejście wyzwała z kolei chęć eksperymentowania, badania granic możliwości tworzywa.

Zbigniew Natkaniec, Konstelacje 2001-2011, Instalacja-moduły, drewno malowane, wiązane, fot. P. Kucik

Tomasz Chmielewski, Portwór, 2014, marmur, kamień, 62 x 50 x 40 cm

ZBIGNIEW NATKANIEC

Studia na Wydziale Architektury Wnętrz i Malarstwa PWSSP w Poznaniu, dyplom uzyskał w 1987r. w pracowni malarstwa prof. Jacka Waltośa. Nauczyciel rysunku i malarstwa w ZPPKP w Opolu, malarz, rzeźbiarz, twórca instalacji. Swoje prace pokazywał podczas wielu wystaw indywidualnych (np.: BWA, Poznań, 1987; Galeria Sztuki Współczesnej, Opole, 1994 i 2003; Centrum Rzeźby Polskiej, Orońsko, 1999) i zbiorowych w kraju i za granicą.

W pracach Zbigniewa Natkańca panuje pozorny chaos. Artysta zestawia ze sobą różnorodne materiały zmieniając ich charakter, znaczenie i buduje skomplikowane instalacje artystyczne. Każdy szczegół jest tu wyczelony, przemyślany i ma swoje miejsce. Skala mikro przekłada się zaś na wrażenie skali makro, która imponuje zarówno konsekwencją wizji, jak i poziomem dopracowania.

TOMASZ CHMIELEWSKI

Absolwent ASP w Warszawie, dyplom obronił w 1987 w pracowni prof. S. Stoniny. Zajmuje się rzeźbą i rysunkiem. Jest autorem abstrakcyjnych i jednocześnie kojarzących się z fantastyką małych form rzeźbiarskich oraz portretów. Stworzył cykl rzeźb „Gady” i zestaw „abstrakcyjnych rzeźb autorskich”. Prowadzi pracownię rzeźby i ceramiki w Zespole Szkół i Placówek Artystycznych w Nysie.

Prace T. Chmielewskiego są metaforycznymi konstrukcjami o silnych walorach światłocieniowych. Artysta najchętniej pracuje w kamieniu, powołując azurowe formy zaprzeczające właściwościom tworzywa. Jest autorem wielu wystaw indywidualnych, brał udział w szeregu wystaw zbiorowych. Uczestnik międzynarodowych sympozjów rzeźbiarskich i plenerów, warsztatów artystycznych (m.in.: Symposium International de Sculpture sur Marbre de la ville de Grasse 2005, II Międzynarodowy Plener Rzeźby w Marmurze 2008, Festiwal Sztuki Kamień – wystawa poplenerowa C-nów, MCKIS, Warszawa, 2009. Festiwal Sztuki Drewno Drzewo – plener C-nów, MCKIS, Warszawa, 2008). Należy do stowarzyszeń i grup twórczych: ZPAP, Grupa Ościenia, NGA. <http://tchmielewski.pl/>

JERZY DMITRUK

Studia w Krakowskiej Akademii Sztuk Pięknych, dyplom w pracowni prof. Juliusza Joniaka w 1986 roku oraz dyplom z wyróżnieniem w pracowni wkleślodruku u prof. Andrzeja Pietscha. Zajmuje się malarstwem, grafiką warsztatową oraz ilustracją i projektowaniem książek. Realizuje cykle graficzne pt. „Siewca Urodzaju”, „Żywoć malarza”, „Misja”, „Drzewa Objawień”, „Dom” i „Ogród pierwszej miłości”. Zrealizował projekty m. in. „Do widzenia, do jutra” – poezja Wisławy Szymborskiej, „Kiedy Cię spotkam, co Ci powiem” – poezje Mirosława Czyżykiewicza, ilustracje do Pisma Świętego, „Wyjaśnij mi, miłości” – poezje Ingeborg Bachmann, „Elegie z Tymowskich Gór” – poezja Jana Polkowskiego. Brał udział w ponad 150 wystawach zbiorowych i 20 indywidualnych w kraju i za granicą. Laureat nagród i wyróżnień. Prace w zbiorach: Muzeum Inżynierii Miejskiej w Krakowie, Muzeum Narodowego w Krakowie, Muzeum Uniwersytetu Jagiellońskiego, Muzeum Archidiecezjalnego w Krakowie, Muzeum Śląskiego w Katowicach, Muzeum Okręgowego w Nowym Sączu oraz w kolekcjach prywatnych w kraju i za granicą.

W swojej twórczości artysta łączy nurt neokspresjonizmu z założeniami koloryzmu. W obrazach Jerzego Dmitruka kolor koegzystuje na równi ze spłaszczeniem formy w duchu Nowej Ekspresji lat 80. Malarska rzeczywistość Jerzego Dmitruka jest marzeniem o Arkadii. Według Wergiliusza ta starożytna kraina miała być miejscem idylli, gdzie pasterze śpiewali pieśni pod konarami drzew, wiodąc beztroskie życie. Według krakowskiego artysty, Arkadia jest pejzażem malarskiej obfitości, wibrujących kolorów i urodzaju rajskiej roślinności, w którym mieszka tajemnicza para kochanków.

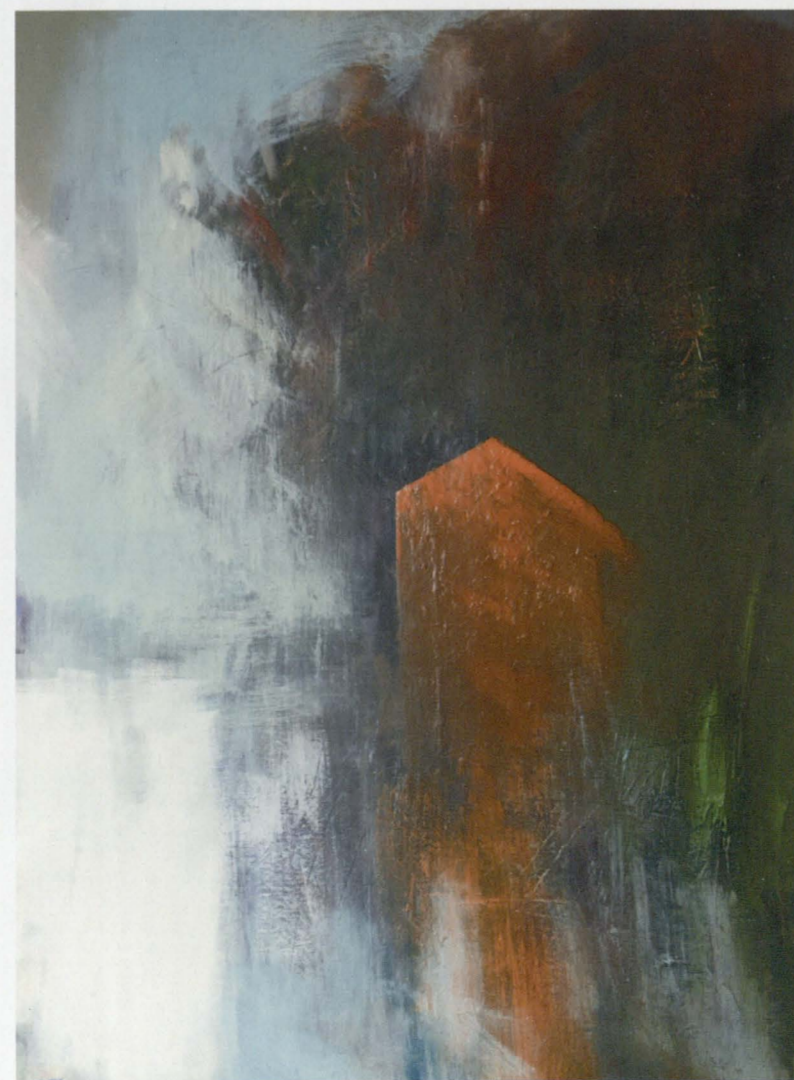

Jerzy Dmitruk, Pejzaż urodzaju, olej, 90 x 120 cm

EDWARD SYTY

Absolwent Wydziału Malarstwa ASP w Krakowie, dyplom uzyskał w roku 1987 w pracowni prof. Stanisława Rodzińskiego i Zbyluta Grzywacza; zajmuje się malarstwem. W 2012 r. otrzymał tytuł profesora sztuk plastycznych. Kierownik Katedry Malarstwa w Instytucie Sztuki Uniwersytetu Opolskiego w latach 2000 – 2012. Od 2009 r. prowadzi Pracownię Rysunku Odrębnego i Techniki Plastycznych w Katedrze Architektury na Wydziale Budownictwa i Urbanistyki Politechniki Opolskiej. Twórca i organizator Integracyjnych Warsztatów Artystycznych w latach 1996–2000 oraz Międzuczelnianych Warsztatów Artystycznych i sympozjum naukowego „Malowany wschód” w Tarnogrodzie (2000 – 2012). Uczestnik wielu zagranicznych i krajowych plenerów i sympozjów naukowych. Organizator i uczestnik licznych wystaw w kraju i za granicą. Prace artysty znajdują się w krajowych i zagranicznych kolekcjach muzealnych i prywatnych.

Charakterystyczne dla artysty są duże formaty prac i grubo kładzona farba. W swojej twórczości wiele miejsca pozostawia tradycyjnemu i badawczemu podejściu do malarstwa.

Edward Syty, cykl: z ziemi wiskiej, 2015, akryl, plwa, 50x70, 2015

MARIAN MOLENDĄ

Absolwent Wydziału Rzeźby PWSSP w Gdańsku, dyplom z wyróżnieniem uzyskał w 1983 roku, w pracowni rzeźby profesora Franciszka Duszeńki. Profesor sztuk plastycznych, kierownik Katedry Intermediów, prowadzi pracownię rzeźby w Instytucie Sztuki Uniwersytetu Opolskiego. Zajmuje się rzeźbą kameralną i monumentalną. Brał udział w licznych wystawach indywidualnych i zbiorowych w kraju i poza granicami (m. in. w Niemczech, Czechach, USA, Francji, Rosji, na Węgrzech oraz w Chinach. Odznaczony przez Prezydenta RP Srebrnym Krzyżem Zasługi za długoletnią pracę pedagogiczną.

Autor kilkunastu pomników, m.in.: w Katowicach, Nysie, Opolu, Radomiu, Toruniu, Strzelcach Opolskich, Wrocławiu. Laureat wielu nagród i wyróżnień w konkursach rzeźbiarskich, ogólnopolskich i regionalnych: Nagroda Prezydenta Miasta Opola w dziedzinie rzeźby za 1997 rok; II nagroda w Ogólnopolskim Konkursie Interdyscyplinarnym „Egeria” Ostrów Wlkp. 2002; Nagroda Miasta Nysy za osiągnięcia w dziedzinie kultury za 2004 rok; I nagroda w ogólnopolskim konkursie na pomnik Pomordowanym w Barbarce podczas II wojny światowej w Toruniu (realizacja w 2008); I nagroda w ogólnopolskim konkursie na pomnik Jana Pawła II i Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Prudniku (realizacja w 2009); I i II nagroda w ogólnopolskim konkursie na pomnik Kazimierza Górskiego przy Stadionie Narodowym w Warszawie 2013;

Marian Molenda, Tors I, 2011, technika własna 100x70

Prace w zbiorach: Muzeum na Majdanku w Lublinie, Muzeum Medali Jana Pawła II w Częstochowie, Muzeum Dom Rodzinny Jana Pawła II w Wadowicach, Muzeum Ziemi Prudnickiej w Prudniku oraz w kolekcjach prywatnych w Brazylii, USA, Niemczech i Czechach.

Forma prac Mariana Molendy oscyluje wokół stylistyki realistycznej (pomniki, rzeźby plenerowe) oraz abstrakcji organicznej, wywodzącej się od figury człowieka. Pracuje głównie w brzoju, kamieniu, drewnie oraz tworzywach sztucznych. Tworzy prace o charakterze eschatologicznym i woliwnym. Są to syntetyczne, wyważone, oszczędne wypowiedzi powstałe w odpowiedzi na chaos otaczającego świata.

KRZYSZTOF ROZPONDEK

Absolwent Wydziału Ceramiki i Sztuki PWSSP we Wrocławiu, profesor sztuk plastycznych w Akademii Sztuk Pięknych im. Eugeniusza Gepperta we Wrocławiu, zajmuje się ceramiką. W latach 2009–2014 zasiadał w Radzie Programowej Centrum Rzeźby Polskiej w Orońsku, w 2013 r. został powołany do Rady Naukowej dwumiesięcznika „Szkło i Ceramika”, należy do Związku Polskich Artystów Plastyków.

Organizator akcji wypału obiektów ceramicznych w piecach polowych: węgierskim, raku i trocinowym, uczestnik międzynarodowych plenerów i sympozjów ceramiczno-rzeźbiarskich. Autor ponad 20 wystaw indywidualnych i wielu zbiorowych w kraju i za granicą. Laureat m.in. Nagrody ZO ZPAP Dzieło Roku za najlepszą wystawę indywidualną na Dolnym Śląsku (2000 r.), Stypendysta Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego (2008 r.), Laureat Odznaki Honorowej „Zasłużony dla Kultury Polskiej” (2011 r.) oraz Złotej Odznaki Honorowej „Zasłużony dla Województwa Dolnośląskiego” (2013 r.).

W swoich realizacjach wykorzystuje różnorodne masy ceramiczne, stosuje tradycyjne i eksperymentalne metody wypału. Tworzy abstrakcyjne kompozycje, w których poszukuje harmonii między formą, fakturą oraz barwą, a tym samym między istotą tworzywa, jego obróbką i metodą wypału.

Krzysztof Rozpondek, z cyklu Perenne Opus, 2015 r., masa szamotowa, kamionka barwiona, 24x101x16 cm, 23x96x15 cm, fot. Maciej Kasperski